

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. T. L.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2015, č. j. MV-49429-5/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 11. 2015, č. j. 57 A 68/2015 – 49, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) ze dne 24. 11. 2015, č. j. 57 A 68/2015 – 49 (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2015, č. j. MV-49429-5/SO-2015 (dále „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 3. 3. 2015, č. j. OAM-44575-19/DP-2014, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno (dále „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobci podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání.

Stěžovatel v kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. K tomu uvedl, že je nutno umožnit mu legální pobyt na území České republiky minimálně po dobu probíhajícího soudního řízení. Na území má fungující živnost (dokládá výpisem z živnostenského rejstříku), jejíž chod je povinen zajišťovat. Je přesvědčen, že přiznáním odkladného účinku nemůže být žádným jiným osobám způsobena jakákoliv újma, naopak stěžovatel bude nucen pobývat mimo území České republiky, nebude se moci účastnit na chodu svého podnikání, čímž bude zásadně ohrožen jeho provoz. Stěžovatel je aktivním podnikatelem, v případě, že bude nucen trávit dobu, po kterou bude vedeno soudní řízení mimo Českou republiku, nebude moci vykonávat náplň své práce, přičemž je nepochybné, že touto skutečností bude postížen nejen stěžovatel sám, ale v konečném důsledku může toto vést až k zániku podnikání samého. V případě nepřiznání odkladného účinku žaloby (*pozn. NSS. stěžovatel má tady a dále zřejmě na mysli kasační stížnost*) bude zásadním způsobem

omezena možnost stěžovatele účastnit se na činnosti své společnosti. Přitom je nepochybně ve veřejném zájmu, aby na území České republiky podnikaly právě osoby, jako je stěžovatel, které řádně plní své povinnosti a jsou pro společnost přínosem. Nelze opomíjet ani právo na spravedlivý proces, přičemž z judikatury plyne, že k tomuto právu patří i možnost, aby se stěžovatel osobně účastnil soudního řízení, resp. měl možnost být v přímém kontaktu se svým právním zástupcem. Stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, dále na rozhodnutí téhož soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, a na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2013, ve věci sp. zn. 11 A 185/2012. Stěžovatel je s ohledem na to přesvědčen, že jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, kdy toto nebude v rozporu s veřejným zájmem, právě naopak je ve veřejném zájmu, aby bylo žalobci umožněno pobývat na území České republiky a dále podnikat. V případě nepřiznání odkladného účinku žalobě by byl stěžovatel nucen neprodleně vycestovat do domovské vlasti, neboť by již neměl žádné pobytové oprávnění. To se sebou nese nutnost vynaložit značné výdaje na cestu do domovské vlasti a výdaje na pobyt zde, které však žalobce nemá jak financovat, neboť v případě nepřiznání odkladného účinku nemůže na území ani dále podnikat. Přiznáním odkladného účinku rovněž nemůže být způsobena újma žádné jiné osobě, když pobyt žalobce na území není způsobilý být komukoliv na újmu. S ohledem na výše uvedené navrhl přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

K tomuto návrhu žalovaná uvedla, že navrhuje odkladný účinek nepřiznat, neboť nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 s odkazem na § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovateli nebyla pravomocným rozhodnutím prodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, a platnost posledního realizovaného pobytového statutu skončila uplynutím času. Stěžovatel není k pobytu oprávněn a nic by na tom nemohlo změnit ani přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Skutečnost, že povolení k pobytu skončilo, nebyla totiž založena přímo napadeným rozhodnutím. Z tohoto rozhodnutí sice nepřímo vyplývají povinnosti, ale nejsou založeny jím samým. Možnost poskytnutí odkladného účinku kasační stížnosti má charakter mimořádný. Újma stěžovateli v tomto řízení vzniknout nemůže. Rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nelze posuzovat jako nepoměrně větší újmu, jelikož ta by stěžovateli mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění. To sice může být důsledkem zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nicméně stěžovatel má možnost podat proti správnímu vyhoštění žalobu, která má ze zákona odkladný účinek. Nelze proto dovozovat, že mu v důsledku kasační stížnosti napadeného rozhodnutí hrozí nějaká újma. Navíc je řádně zastoupen advokátem a náležitá ochrana jeho práv je zajištěna. Popřípadě je právo stěžovatele účastnit se projednávání jím podané žaloby možno zajistit udělením víza k pobytu do 90 dnů podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex). Pokud by Nejvyšší správní soud v daném případě přistoupil k přiznání odkladného účinku, musel by jej přiznat vždy, kdy by cizinci nebylo uděleno povolení k pobytu a bylo jím argumentováno nutností opustit území České republiky. Přiznání odkladného účinku by bylo rovněž v rozporu s veřejným zájmem na tom, aby na území České republiky nebyl povolen pobyt cizincům, kteří zde páchají úmyslnou trestnou činnost, tím spíše, pokud se jedná o drogovou kriminalitu.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s., *„kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *„soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“*

pokračování

Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny, a kasační stížnosti proto **odkladný účinek nepřiznal**.

Stěžovatel konkretizoval újmu tak, že by v případě nepřiznání odkladného účinku musel vycestovat z území České republiky a nemohl by se účastnit na chodu svého podnikání, čímž bude zásadně ohrožen jeho provoz. Také poukázal na to, že k právu na spravedlivý proces patří i možnost, aby se stěžovatel osobně účastnil soudního řízení, resp. měl možnost být v přímém kontaktu se svým právním zástupcem.

Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k v návrhu uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemena po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50). Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

Ohrožení provozu podnikání z důvodu neúčasti stěžovatele na jeho chodu je hypotetická újma, kterou stěžovatel žádným způsobem nedoložil. Na nepředložení relevantních důkazních prostředků byl upozorněn již v odůvodnění usnesení krajského soudu ze dne 29. 6. 2015, č. j. 57A 68/2015 - 24, jímž krajský soud nepřiznal odkladný účinek žalobě. Stěžovatel dále tvrdil, že v případě nepřiznání odkladného účinku by se nemohl zúčastnit soudního řízení a mít přímý kontakt se svým právním zástupcem. Stěžovatel tak konkretizoval nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Soud však musel také posuzovat, zda přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Předmětem řízení v nyní projednávané věci je přezkum rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání a to z důvodu, že žadatel byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu. Stěžovatel byl konkrétně odsouzen za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Stěžovatel byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří let se zařazením do věznice s dozorem. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s veřejným zájmem na tom, aby na území České republiky nebyl povolen pobyt cizincům, kteří zde páchají úmyslnou trestnou činnost, tím spíše, pokud se jedná o drogovou kriminalitu.

Nejvyšší správní soud poměřoval intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131) a totožně se žalovanou a s krajským

soudem dospěl k závěru, že důležitý veřejný zájem v nyní posuzovaném případě převážil nad hrozící újmou, která by mohla vzniknout stěžovateli.

Ve stěžovatelem citovaném usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, sice Nejvyšší správní soud shledal, že lze jen stěží předpokládat, že cizinec má předejít případné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území a vystavovat se riziku správního vyhoštění. Uvedený případ je však skutkově odlišný tím, že žalobce v oné věci pobýval na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu, které mu bylo následně napadeným rozhodnutím odňato a v České republice se nacházela jeho těhotná manželka a dítě. Nejvyšší správní soud tak v citovaném usnesení přihlédl zejména k rodinným poměrům žalobce.

V nyní posuzovaném případě důsledkem rozhodnutí žalované sice bylo, že stěžovateli nebyla prodloužena určitá konkrétní forma pobytového statusu, nabytí právní moci tohoto rozhodnutí však nemá bezprostřední následek spočívající v tom, že by stěžovatel byl státní mocí donucen území České republiky opustit. K tomu by mohlo dojít až při uložení správního vyhoštění s vymezením doby, po kterou by mu nebylo umožněno vstoupit na území členských států Evropské unie (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38; obdobně viz usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, bod 32). Nejvyšší správní soud má tak za to, že v posuzovaném případě nejenže převážil veřejný zájem nad hrozící újmou, ale újma, kterou stěžovatel tvrdil, není z výše uvedených důvodů ani bezprostředně hrozící.

Nejvyšší správní soud proto z výše uvedených důvodů podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. rozhodl, že se kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek nepřiznává.

Závěrem Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání, resp. nepřiznání, odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu